

ΜΗΝΑΣ

ΜΑΙΟΣ

1990

ΕΤΟΣ 2ον

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 14

Η
Φ
Ω
Ν
Η

ΤΗΣ

ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙ

TACHYDROMIKH
DIEYΘYNSH

ΜΕΓΑΛΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 62
Τ.Κ. 45333

THA. 37662

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

Αγνωστες Σουηδιώτικες μορφές

Η καταστροφή του Σουλίου από τον Αλή Πασιά ίσως να έχει γίνει δέκα χρόνια νωρίτερα, γύρω στα 1793 — 1795.

Στην καθυστέρηση αυτή συνέβαλαν ουσιαστικά με ζήλο και αυτοθυσία οι παρὰ σουλιώτες. Πόδαβαν σθεναρά αντίσταση οι κάτοικοι πατριώτες και πολεμιστές των γύρω από το Σούλι χωριών και ειδικά από τη Λάγκα Σουλίου, που ήταν η ανδράγαθη περιοχή προσπέλασης μεταξύ Σαραγιού των Ιωαννίνων και Σουλίου. Είναι γεγονός ότι τα μαζικά των φιλελευθέρων αγωνιστών μας, την προεπαναστατική εποχή, για την ανόρθωση του Γένους, είναι αναμολόγητα

Τα δασανιστήρια, το αίμα που χύθηκε, οι ψυχές που μαρτύρησαν, ο πόνος που δγήκε από τα πειραμένα χείλη ηρώων, αγωνιστών έμνοι ανεκοιμήγητα.

Φυσιογνώμιες που κοσμοούν το πάνθεον του Ελληνικού Έθνους και στολίζουν τις ιερές σελίδες της Ελληνικής Ιστορίας. Αποτελούν την θρύλο του δουλωμένου Γένους, αλλά και την αγαρινή σύμπτυξη των απίστετων τουρκικών της Ασίας.

Ο Σκυλόσοφος, ο Κατσα-

τάνης, ο Παπάς Ευθύμ. Βλα
χάδης μας παρωτ. ύνουν να
μνημονε.σούμε μερικούς Λα
ρκιώτες παρασουλιώτες α-
γωνιστές μάρτυρες της πρöhe
παναστατικής εποχής του
1821.

Η μνήμη μας περνάει και
διαβαίνει σαν σπινός πεφίχα
ροκώνει τα ηρωικά πρόσωπα
και χαιδεύει απαλά — απα-
λά τις αιώνιες αδάνατες ψυ-
χές τους.

Χρέος μας είναι να αναφέ-
ρουμε αυτολεξεί τα λόγια
του Αγγλου Λήη, που σαν
πρεσβευτής στα ηρωικά Γιά-
ννενα, έζησε και κατέληξε
σπάνια γεγονότα και συμβέ-
βητα μεταξύ των γενναίων
Σουλιωτών και του Αλή Πα-
σιά.

«...Μεταξύ δε των αγωνισμένων, προ της αλώσεως του τετραχωρίου Λακκιωτών μνημονεύονται μάλιστα οι: Μαντζιούκας εκ Γρατσανών ενδόξως εις την παρὰ τους Δραμεσιάρχς μάχην πεσών. Λέτζιας Καλαντζής εκ Μπαμπούριου φημιώμενος και εις Αίππειον καταφυγών φάνηκε νέικα μόνος από της πενιχράς αυτού οικίας κατά πολυτελήθους στρατού αρτιστάς Βασίλη Βόγκλην εκ του Ανω Γκολεμή επί εννέα όλα έτη αποκρούων και κατατρέ

πῶν τας κατ' αὐτοῦ ἀπώσ-
 λομένοις αἰθαντικῶς οὐδός, ἡ
 ὠάνη Τζάλης ἐκ Λεπάδι,
 ἐπὶ ἐννέα ἐπίσης ἔτη (φρου-
 ρῶν τὴν πατρίδα τοῦ καὶ ὡς
 ἄλλων πολαίων. Καὶ οἱ ἀδελ-
 φοὶ Παπὰ Τσιοροῦκας καὶ
 Φίλιππος ἐκ Γεωργάνου ἐπὶ ἐν-
 νεά ὡσαύτως ἔτη υπερασπίζον-
 τας τὴν πατρίδα τῶν υπερα-
 σπισθέντες.

Πάντες δε οὔτοι συλληφθέντες ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἀδιαλλάκτου καὶ θηρώοντος ἀρκέϊνου ἐχθροῦ πεσόντες, διαφόρους κατὰ διαταγὴν τοῦ, ὑπέστησαν θανάτου ποινάς.

Ο πρώτος εξεδάριη, την κε
φαλήν, εν τη παρὰ την πύ-

λην του φρουρίου Ιωαννίνων
πλατεία και εξέπνευσε. Του
τρίτου εις Κανλί — Τσερκε-
δημοσία τουρκοισθίγγανοι
κατέαξαν τα οστά. Ο Ιερεὺς
απηγγονίσθη απέναντι του
μεγάλου του Μουχτάρ Πασά.
Ο δε δεύτερος υπερόριος εις
Αλβανίαν πεμπισμένος εδο-
λοφονήγη καθ' οδόν. Και ο
φίλιος διαφυγών άπας εδολο-
φονήθη β' καλύτερον υπό των
αγγάνων του τυρράνου...»

Υστερα από αυτά ο κάθε αναγνώστης μπορεί να συμπεράνει ότι για μια δεκαετία τα ονόματα των Σουλιωτών δεν ηκούοντο. Στο προσκήνιο των αγώνων ήταν οι κάτοικοι των γύρω από το

Σούλι, χωριών οι παραιτουλι-
ώτες. Συναγωνίζοντο με τους
Σουλιώτες και πρόσφεραν ι-
σάξια στην αγώνα για την ε-
λευθερία, τη θρησκεία, την
πατρίδα.

Ακόμα αν δεν έχει μισολα
βήσει κάποια πη οφισσία ανά
μεσα σε υποτελείς Σουλιά-
τες και πονηράν αρβανητά-
δων ίσως το Σούλι να παρέ-
μεινε απάμμητο ρφόριο, ανε-
ξαρτησίας του λαού αυτού
που ήταν οι πη όδρομοι της
ελευθερίας της υποδούλου
χώρας μας.

Με την ευκαιρία των εορ
τών του Σουλίου νοστά τε
λιδάνι του μνηματύνου, ο
Συνέχεια στην 4η σελίδα

Η Αρχαιολογία και τα ιστορικά μνημεία μας

Είχα υποσχεθεί στους πα-
τρίωτες Θεριοξιώτες να επι-
σκευθώ και να έχω μια υπεύ-
θυνη απάντηση από την ΙΒ'
Αρχαιολογία Κλασσικών Αρ-
χαιοτήτων, σχετικά με την
απαγόρευση εξόρυξης αδρα-
νών υλικών (πέτρες) από το
νταμάρι.

Πριν πάω στην πόλ' απά-
νω υπηρεσία επισκέφθηκα
το χώρο του λατομείου για
να δω τι ήταν τα αρχαιολο-
γικά ευρήματα που έκαναν
την υπηρεσία αυτή να πάρει
απαγορευτικά μέτρα. Πρό-
κειται όχι για νέα ανακάλυ-
ψη αλλά απλώς για επιβεβαί-
ωση της ύπαρξης αρχαιολο-
γικού οικισμού, μάλιστα τό-
σο παλαιού που οι ειδι-
στές χρονολογούν στα προχρ-
στιανικά χρόνια.

Με την παραιχώρηση από την Κοινότητα άδειας οικοδομής σταίλου σε κάτοικο του χωριού ανέκυψε το θέμα των αρχαιολογικών κτισμάτων.

Η αρχαιολογία απαγορεύει σε αρχικά την επέκταση έργων, αλλά στη συνέχεια με ταπεινότητα η αρχική θέση του σταύλου και απαγορεύτηκε κάθε άλλη σκαπτική εργασία. Με τον τρόπο αυτό η υπηρεσία της αρχαιολογίας προστατεύει το χώρο όπως είχε άλλωστε υποχρέωση. Εκείνα όμως που ικανεύει εντύπωση στους κατοίκους είναι πως μόνο με την απαγόρευση προστατεύονται τα μνημεία; Αυτή την απορία εξήγησα και στον αναπληρωτή προϊστάμενο κ. Ζάχο που βρήκα κατά την επίσκεψή μου στα γραφεία της Αρχαιολογίας Κλασικών Αρχαιοτήτων, ο οποίος με πρόποσα ή μου εξήγησε τη μεγάλη αρχαιολογική αξία του παραπάνω οικισμού, αλλά και την απόλυτη δυσκολία που έχει η υπεύθυνη να κάνει μεγαλύτερη προστασία όπως ανασκαφή, περιφράξη κλπ. κυρίως λόγω έλλειψης ειδι-

κευμένου προσωπικού.

Αγαπητοί πατέρες, πρώτες αυτές τα ερειπωμένα κτίσματα, αυτά τα κοτρώνια, τα παλιολίθια, οι γιέδες αυτά είναι η ιστορία μας, η πολιτιστική μας κληρονομιά. Αυτά τα χάσκοντα κατερειπωμένα κτίρια είναι η πηγή που πότισε και έδαψε χλωρό το έδαφος της φυλής μας. Είναι των προγόνων μας τα σπίτια και μείς οι κληρονόμοι των που έχουμε ηθική παρακαταθήκη να τα κρατήσουμε ζωντανά κειμήλια, για να τα βρούμε και να τα σπουδάσουν οι ερχόμενες γεννιές.

Πρέπει να γνωρίζουμε πως τόπος, λαός, χώρα που δεν ενδιαφέρθηκε για αυτή την κληρονομιά έχασε και την εθνική συνείδηση και την εθνική ταυτότητα.

Χρὶς λοιπὸν ἔλῳν μᾶς εἶ
ναι θμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ προστα
τέψουμε τὰ μνημεῖα τῆς φυ
λῆς μᾶς.

Από μήνα
σε μήνα

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ. Καλά
κι ευτυχησμένα εύχεται η ΦΩ
ΝΗ στην Ειρήνη, τον Κώστα
και την Ελγίτσα. Κάθε επι
θυμία σας ευχόμαστε ναπρα
γματοποιηθεί και του χρό
νου να γιορτάσετε με υγεία
και χαρά.

Ιδιαίτητα στέλνουμε τις
ευχές μας και πάλι στα ξενη
τεμένα μας παιδιά. Αυτή τη

φορά στο καρνέ των συνδρι-
μητών βρήκαμε τον αγαπη-
τό φίλο Κώστα Μ. Ράδη που
βρίσκεται πέρα από τον Α-
τλαντικό στην φιλόξενη Νέα
Υόρκη της Αμερικής του ευ-
χόμαστε να είναι πάντα κα-
λά να μη ξεχνάει την πα-
τρίδα και να γυρίσει όταν
εκείνος το επιθυμήσει κον-
τά μας.

ΘΕΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ Γράφει ο δάσκαλος Χρήστος Κόκκινης

ΜΕΡΟΣ 3ον
ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Τα ιστορικά τραγούδια δεν διαφέρουν από τα κλέφτικα, μόνο που αναφέρονται σε πλαστικότερα ηρωικά ιστορικά περιστατικά και όχι σε ένα ορισμένο πλάνο, όπως τα κλέφτικα. Και οι δυο κατηγορίες των τραγουδιών αυτών έχουν την ίδια τεχνική, είναι ρεαλιστικά και δε δείχνουν μεγάλη κλίση προς τα φανταστικά ευρήματα. Τα περιστατικά τους έχουν αληθοφάνεια και παίρνουν πολλές φορές τις δραματικές εικόνες από την ίδια τη ζωή. Τα ιστορικά μας παρουσιάζουν αντικειμενικά γενικότερα γεγονότα και μεγάλη δύναμη περιγραφής.

Τα Ηπειρωτικά ιδιαίτερα ιστορικά τραγούδια αναφέρονται στους σουλιώτικους πολέμους και δίνουν άφθονη τροφή στα δημοτικά τραγούδια όπως παρακάτω φαίνεται από μερικούς πολεμικούς στίχους: «Μια παπαδιά εχούσαζε φηλά από τη γάχη: που είστε παιδιά του Μπότσαρη παιδιά του Κουτσονίκα; Άλλο, Να μάθουν Λάμπρου το σπαθί Μπότσαρη το ντουφέκι τ' άρματα των Σουλιωτισσών, της Ξακουσμένης Χάιδας. Άλλο, Του Ζέρδα και του Μπότσαρη φωνάζει ο Τζαβέλλας. Τι τους φυλάτε αδερφοί τους σκύλους Αρβανίτες; Άλλο το ο-

ποίο αναφέρεται στον αποχαιρετισμό της Ελένης του Μπότσαρη προς το Σούλι και τις συμπολεμήτριές της, ο θάνατός της και η ουσία των γυναικών. Έχετε γειά φηλά δουνά, Σουλιώτικες ραχούλες, έχετε γειά και σεις γλυκιές μικρές Σουλιωτοπούλες. Σταν Ασπροπόταμο πηδά, ο χάρος να την πάει η Λένη Νότη Μπότσαρη, Σουλιώτικα «αμάρι». κ.λ.π.

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΞΕΝΗΤΙΑΣ
Θλιβερά και παρρησιαστικά είναι και τα τραγούδια της ξενιτιάς. Και είναι πάρα πολλά όπως τα μοιρολόγια και αποτελούν ιδιαίτερο κλάδο μέσα στη δημοτική ποίηση. Ο Ελληνικός λαός είναι από τους πιο αποδημητικούς γιατί τον διδάχνει από τον τόπο του η χρόνια φτώχεια. Πάντα μέσα στο δημόσιο τραγούδι παρουσιάζεται να χάνεται στους ξένους τόπους άγνωστος και δυστυχισμένος. Αυτή η θλιβερή προσωπική εκφράζεται περισσότερο στα δημοτικά τραγούδια της ξενιτιάς στην Ηπειρο που η λαϊκή μουσική την προσεγγίζει αυτή τη θεωρεί ισοδύναμη με το θάνατο. Οι Ηπειρώτες με την υπομονή τους, την τέχνη τους, την φιλοπατία τους απέκτησαν στην ξενιτιά περσιούτες και τις διέθαναν για φιλανθρωπικούς σκοπούς στην πατρίδα τους

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙ
ΜΗΝΙΑΙΑ ΤΟΠΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Ιδιοκτησία: Λογογραφικού Πολιτιστικού Συλλόγου Αχλαδέας
Υπεύθυνος κατά Νόμο: Χαρίσης Ζήκος - Σπ. Λάμπρου 42-Γιάννινα. Τηλέφωνο: 26184
Υπεύθυνος σύνταξης: Σπ. Μαρκόπουλος. Τηλ. 28101 — Ευάγ. Κολιάδης. Τηλ. 37662
Τιμή συνδρομητών: 600 δραχ. το χρόνο.
Η Εφημερίδα δέχεται τη συνεργασία όλων των καταγεγραμμένων από τη Λάκκα Σούλι. Δημοσιεύονται όλα εκτός πολιτικών θεμάτων και προσωπικών διενέξεων.
ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΤΑΞΗ
★ Η Εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις της ημερήσιας Εφημερίδας: «ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ».
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Δημ. Κοντουρατζή

και λένε μερικά τραγούδια της ξενιτιάς. «Ο ζωντανός ξεχωριστός παρηγοριά δεν έχει». Άλλο. «Ξενιτμένε μου πουλιά στον κόσμο σκορπισμένα η ξενιτιά σας χαιρέται τα νεύματα τα γραμμένα».

Άλλο. «Την ξενιτιά, τη γυμνασιά, την πίκρα την αγάπη, τα τέσσερα τα ζυγίσια, βοά ύστερα είν' τα ξένα». Άλλο. «Μα τι είδαν τα ματάκια μου μα τι είδαν τα καϊμήνια πως θάφτονε στην ξενιτιά τον ξένο όντας πεθάνει δίχως θυμιάμα και κερί δίχως παπά και φύλη δίχως μονούλας κλάμματα γυναικάς μοιρολόγια. κ.λ.π.

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΛΕΦΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΜΑΣ ΕΔΩΣΑΝ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟ ΔΟΥΝΟΥ, ΤΗ ΖΗΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟ ΚΛΑΔΟ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ. Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΑΠΟΔΗΜΗΤΙΚΟΥΣ ΓΙΑΤΙ ΤΟΝ ΔΙΔΑΧΝΕΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΤΟΥ Η ΧΡΟΝΙΑ ΦΤΩΧΕΙΑ. ΠΑΝΤΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΧΑΝΕΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΞΕΝΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΚΑΙ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ. ΑΥΤΗ Η ΘΛΙΒΕΡΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΚΦΡΑΣΕΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΞΕΝΗΤΙΑΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΠΟΥ Η ΛΑΪΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΕΙ ΑΥΤΗ ΤΗ ΘΕΩΡΕΙ ΙΣΟΔΥΝΑΜΗ ΜΕ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ. ΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΜΟΝΗ ΤΟΥΣ, ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥΣ, ΤΗΝ ΦΙΛΟΠΑΤΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΕΚΤΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΞΕΝΗΤΙΑ ΠΕΡΣΙΟΥΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΕΘΑΝΑΝ ΓΙΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥΣ

«Κόρη όταν φιλιώσαστε νύχτα ήταν, ποιος μας είδε; Μας είδε της νύχτας τ' ασπίρι μας είδε το φεγγάρι...». «Ξύπνα αφέντη μου, ξύπνα γλυκιά μου αφέντη, ξύπνα αγάλλασε καρμιά μαλαματένιο κι άσπρονε λαμό, μάτια ξαγ' υπνισμένα».

6. Τραγούδια του γάμου. Η τελετή του γάμου συνοδεύεται από άβυσση ποιητική παραγωγή. Να ένα. «Ολα τ' απήδονα ζήλησαν και πέταξαν μπροστά σου, κι όλα λαλούσαν κι έλεγαν χαρά στην ομορφιά σου».

Άλλο. Από όλα τ' άστρα τ' ουρανού ένα είναι όπου σου μοιάζει ένα που διακρίνει την αλήτη όταν γλυκοχαράζει.

Άλλο. Εδωα πεθερά στη σκόλα με το μέλι με το γάλα, ρίξε μύζι και κριθάρι να προκόψει το ζευγάρι.

γ. Νανουρίσματα. «Κου θύμω χαϊδεμένο μου κόττι να σου χαρίσω, να σου χαρίσω την Άρτα, με τα Γιάννενα, τη Χιό με τα καράδια και την Κωνσταντινούπολη με τα μαζαχαριτάκια».

5. Τα Ηπειρωτικά αστυρμικά. Είναι τραγούδια εύθυμα διαφώνη, δροσερά και άσπικα. Ένα τέτοιο λέει. «Φίλοι ήνα δεν τρώτε για δεν πίνετε; μήνα το φωμί μας δε σας άρσσε; Στέλνουμε στους γειτόνους και τ' αλλόλαζουμε μήνα το κρασί μας δε σας άρσσε; Βαγόνια έχουμε κι άλλα και τ' αλλόλαζουμε κ.λ.π.».

Ένα άλλο πειράζει την αστυρμάρτα σύζυγο. «Δε δουλεύω τη Δευτέρα γιατί κά-

θμ' όλη μέρα. Δε δουλεύω και την Τρίτη τι μου ξαίμα τών' η μύτη. Δε δουλεύω την Τετάρτη γιατί τραγουδάω το δράβι. Δε δουλεύω και την Πέμπτη γιατί ο πλάτης μου πέφτει. Την Παρασκευή κοιμούνται και δουλεύω το Σάββατο γιατί τρέχω απάνω κάτω. Κυριακή θγαίνω στην πόρτα και λωτά αν πιάσουν φόρα κ.λ.π.».

Από τα δημοτικά τραγούδια γενικά κατά τη γνώμη μου τα καλύτερα είναι τα πλέον σοβαρά, πρωτότυπα και ωραία.

Χρήστος Κόκκινης
Συνταξιούχος Δάσκαλος

Κοινωνικά

ΓΑΜΟΙ

Στις 2 Ιουνίου παντρεύτηκαν στην Μπεασιά ο Χρήστος Κολιάδης του Ηρακλή και η Παναγιώτα Φώτη Κωστόλη. Στο ταιριαστό ζευγάρι η εφημερίδα μας εύχεται να ζήσουν ζωή ευτυχισμένη.

Ο συμπαθής Βαγγέλης σε πολλούς θα λειπει. Το επάγγελμα του ζωγράφου που εξασκούσε τον έφερε σε άμεση επαφή με τον κόσμο των χαϊρών μας. Η σωστή συναλλαγή με τους κτηνοτρόφους ξασκούσε τον έφερε σε άμεση επαφή με τον κόσμο των χαϊρών μας. Η σωστή συναλλαγή με τους κτηνοτρόφους ξασκούσε τον έφερε σε άμεση επαφή με τον κόσμο των χαϊρών μας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Υστερα από βαρεία γειάματα απεβίωσε ο Μήτρο Ντάσιος από τη Λίππα Λάκκας Σουλίου.

Η κηδεία του έγινε με όλες τις πρέπουσες τιμές στην ιδιαίτερη πατρίδα του. Ήταν υπόδειγμα και σύμβολο αγάπης, εργατικότητας, φιλοτιμίας και εμπιστοσύνης ο σεβαστός συμπατριώτης μας.

Η ΦΩΝΗ εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς του.

Πέθανε από χρόνια αρρώστια ο Θωμάς Τσόγκας από τους Γεωργιάνους.

Η ΦΩΝΗ συλλυπείται τους δικούς του.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΑΝΟΞΕΙΩΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
ΤΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
Γ' ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 52 ΑΝΑΤΟΛΗ τηλ. 39241

Από τεχνικό λάθος δεν δημοσιεύτηκε η αγγελία του θανάτου του πολύ γνωστού πατριώτη Βαγγέλη Νάστα από τους Γεωργιάνους.

Ο συμπαθής Βαγγέλης σε πολλούς θα λειπει. Το επάγγελμα του ζωγράφου που εξασκούσε τον έφερε σε άμεση επαφή με τον κόσμο των χαϊρών μας. Η σωστή συναλλαγή με τους κτηνοτρόφους ξασκούσε τον έφερε σε άμεση επαφή με τον κόσμο των χαϊρών μας.

Γνωστά ονόματα Μπέδων θυμούνται οι γέροντες της Λίππας τα παρακάτω:

1) Σινάνης, 2) Ταίρης, παιδί του Σινάνη, 3) Αλής, 4) Μπιλάλης, 5) Σαίπης, 6) Μερσίνης, 7) Σελιάμα-γας και 8) Χασμπί Αγάς (πληροφορίες από Δημ. Στεφάνου — Μάνω Λέτσιο — Παναγιώτη Ντάσιο κ.α.)

Ο τελευταίος ο Χασμπί Αγάς ήταν πολύ σκληρός και άδικος και φιλοχρήματος. Μόλις τις λίρες και τις έφραγες του στα Γιάννενα που είχε το μεγάλο σπίτι του και το μεγάλο χαρμί του και οι κάτοικοι της περιοχής ήταν ήσυχτοι κι ο Χασμπί Αγάς δεν φοβόταν κανέναν, δεν είχε ποτέ μαζί του φρουρά. Για καλό και κακό όμως έφραζε τις λίρες στη φανέλα όπου είχε ειδική θήκη.

Οι Λιππιώτες έβαλαν κρυφά βέβαια, και κολλοπληρωμέ-

τη φρουρά της Λίππας επειδή ενοχλούσε και καταστέλλε τους Σουλιώτες να δρουν γυναίκες Σουλιώτισσες με ασχηγύ τη θύλη της φανέλας όπου είχε ειδική θήκη.

Ετσι σώθηκαν κι οι Λιππιώτες.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Ιστορίες του τόπου μας Η σκάλα του Γιωργιάννη Γράφει ο Νίκος Αλεξίου

Στην αετοφωλιά της Λάκκας, στην όμορφη Λίππα, υπάρχει μια τοποθεσία που λέγεται και σήμερα «Σκάλα του Γιωργιάννη». Ολόκληρο το όνομα του Γιωργιάννη ή των Ρίππας — Μήτρο — Γιωργιάννης και καταγόταν απά τα Τσερίτσονα, Άνθρωπος αδιάστατος, φημισμένος για την αγριότητά του, το θάρρος του και την αποφασιστικότητα του.

Στη Λίππα πάντοτε έμενε ένας Μπέδης με το χαρμί του και μικρή φρουρά. Το σπίτι του ήταν στο Σεράι, ένα από τα τρία εκασέκικα που ήταν στη Λίππα. Αποστολή του ήταν η είσπραξη των φόρων και η παρακολούθηση της περιοχής για τα εκτεταμένα.

Μερικοί από αυτούς τους Μπέδης ήταν σχετικά καλοί και πέρναγαν κι οι Λιππιώτες καλά κι οι Μπέδης καλύτερα! Γνωστά ονόματα Μπέδων θυμούνται οι γέροντες της Λίππας τα παρακάτω:

1) Σινάνης, 2) Ταίρης, παιδί του Σινάνη, 3) Αλής, 4) Μπιλάλης, 5) Σαίπης, 6) Μερσίνης, 7) Σελιάμαγας και 8) Χασμπί Αγάς (πληροφορίες από Δημ. Στεφάνου — Μάνω Λέτσιο — Παναγιώτη Ντάσιο κ.α.)

Ο τελευταίος ο Χασμπί Αγάς ήταν πολύ σκληρός και άδικος και φιλοχρήματος. Μόλις τις λίρες και τις έφραγες του στα Γιάννενα που είχε το μεγάλο σπίτι του και το μεγάλο χαρμί του και οι κάτοικοι της περιοχής ήταν ήσυχτοι κι ο Χασμπί Αγάς δεν φοβόταν κανέναν, δεν είχε ποτέ μαζί του φρουρά. Για καλό και κακό όμως έφραζε τις λίρες στη φανέλα όπου είχε ειδική θήκη.

Οι Λιππιώτες έβαλαν κρυφά βέβαια, και κολλοπληρωμέ-

τη φρουρά της Λίππας επειδή ενοχλούσε και καταστέλλε τους Σουλιώτες να δρουν γυναίκες Σουλιώτισσες με ασχηγύ τη θύλη της φανέλας όπου είχε ειδική θήκη.

Ετσι σώθηκαν κι οι Λιππιώτες.

AIDS - Η ΜΑΣΤΙΓΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΑ Γράφει η Αθηνά Οικονόμου

Η πατριώτισσα και φίλη ΑΘΗΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ είναι πτυχιούχος νοσοκόμα τεταρτοετούς φοίτησης και υπηρετεί μαζί με το σύζυγό της γιατρό κ. Χρήστο Οικονόμου, στα Τρίκαλα. Κατάγεται από το Πολυστάφυλλο και είναι στενά συναισθηματικά δεμένη με τον τόπο μας.

Ανταποκρινόμενη στο κάλεσμα για συνεργασία μας έστειλε ένα επίκαιρο θέμα, που αφορούσε διαμαρτυρία, για το Αϊντς.

Χωρίς ιδιαίτερα σχόλια αφήνουμε το τόσο κατατοπιστικό κείμενο να μιλήσει απ' ευθείας σε σας φίλοι αναγνώστες.

Την πατριώτισσα και Αθηνά ευχαριστούμε θερμά.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

Την προτελευταία δεκαετία του εικοστού αιώνα σημάδεψε βαθιά η εμφάνιση μιας καινούργιας θάλασσας νόσου, του Αϊντς. Το Αϊντς (σύνδρομο επίκτητης ανοσολογικής ανεπάρκειας) φέρεται σε ιό ο οποίος προσβάλλει κυρίως το ανοσοτικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού.

Για καλή τους τύχη, όμως η οδύνη γυναικάς, που ονόμασε να πλύνει το νεκρό έβριζε τις λίρες στη φανέλα ραμμένες και τις παρέδωσε. Ετσι αποκλειστικα ο φόνος για ληστεία. Θεωρήθηκε ατύχημα και οι φυλακισμένοι αφέθηκανλεύτεροι.

Η τοποθεσία από τότε λέγεται Χασμπί και η σκάλα του Ρίππα Μήτρο Γιωργιάννη.

Τη φρουρά της Λίππας επειδή ενοχλούσε και καταστέλλε τους Σουλιώτες να δρουν γυναίκες Σουλιώτισσες με ασχηγύ τη θύλη της φανέλας όπου είχε ειδική θήκη.

Ετσι σώθηκαν κι οι Λιππιώτες.

το οποίο εξασθενίζει δομικά και τελικά το καταστρέφει, ολοκληρωτικά με αποτέλεσμα ο ασθενής να προσβάλλεται από διάφορες σοβαρές λοιμώξεις απ' τις οποίες και συνήθως υποκύπτει, στο μοιραίο.

Απ' τη πρώτη στιγμή της εμφάνισης της νόσου όλα τα ερευνητικά κέντρα των προηγμένων χωρών της ιατρικής και των συναφών επισημονικών κλάδων άρχισαν ένα πρωτοφανή σε έκταση και ένταση αγώνα μελέτης και έρευνας του καύου γύρω από το Αϊντς.

Τα αποτελέσματα των προσπαθειών αυτών υπήρξαν ικανοποιητικά. Σε λίγα μόλις χρόνια οι επιστήμονες κατάφεραν να απομονώσουν το αίτιο της ασθένειας που όπως προαναφέρθηκε είναι ιός της ομόδας των ρετροϊών, να εντοπίσουν τα συμπτώματα την πορεία και την εξέλιξη της νόσου, να καθορίσουν επακριβώς τους τρόπους μετάδοσής της και να διεκτιμήσουν τη νοσηλεία του ασθενούς. Μέχρι σήμερα ωστόσο η επίσημη δεν πέτυχε πλήρως τους δυο βασικούς τεχνικούς της στόχους. Να παρασκευάσει δηλαδή ένα ή θα σφονόωνουν τον ιό και να θεραπεύουν τους ασθενείς ή

Συνέχεια στην 4η σελίδα

ένα αποτελεσματικό εμβόμια και τελικά το καταστρέφει, ολοκληρωτικά με αποτέλεσμα ο ασθενής να προσβάλλεται από διάφορες σοβαρές λοιμώξεις απ' τις οποίες και συνήθως υποκύπτει, στο μοιραίο.

Το άτομο που έχει κολλήσει τον ιό με οποιοδήποτε τρόπο και τον φιλοξενεί στον οργανισμό του λέγεται φορέας της νόσου. Ο φορέας δεν έχει κανένα σύμπτωμα και είναι υγιής, μπορεί όμως να μεταδώσει τον ιό. Όταν ο φορέας εκδηλώσει τα συμπτώματα της νόσου τότε λέγεται ασθενής του Αϊντς. Ένα άτομο μπορεί να παραμείνει στο στάδιο του φορέα από ένα μέχρι πολλά χρόνια έως ακόμα και ο' όλη του τη ζωή.

Για ποιά ακριβώς λόγο ένα άτομο μεταπίπτει από φορέας σε ασθενή σε 2 χρόνια και άλλο σε 10 δεν έχει διευκρινισθεί μέχρι σήμερα. Φαίνεται να παίζει ρόλο η ατομική ευαισθησία στον ιό και η κατάσταση του ατόμου. Με τα σημερινά δεδομένα ξέρουμε ότι το 50% των φέρων σε 10 χρόνια προσβάλλεται από τη νόσο. Για το υπόλοιπο μισό θεραπεύουν τους ασθενείς ή

Στη Μονή Παλιουρής

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Η ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΠΑΝΤΟΥΛΑ και Μαθηματικών σε μαθηκαθήγητρια παραδίδει μαθήματα Φυσικής — Χημείας κατ' οίκον τηλ. 36588.

KENTPO ΕΠΙΠΛΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ
Αριστη ποιότητα — Καλές τιμές — Φίλικό περιβάλλον
Φ. Τζαβέλλα (Σταδίο) Ιωάννινα
Για καλό μεζέ και καλό κρασί
ΨΗΣΤΑΡΙΑ ΜΠΑΛΟΥΓΙΑΣ ΒΑΣ.
Στη Μονή Παλιουρής

Οδοιποριό στα χωριά της Λάμιας Σουηίου

Με τους κατοίκους του
Ρωμανού δε χρειαζόμαστε

Κατά τη διάρκεια του καφέ κι ενώ ο συνεργάτης μου στο οδοιπορικό είχε πάει να αγοράσει φασόλια, είχαμε ξαναγράψει για τα Ρωμαιοτίτικα φασόλια και σε προηγούμενα φύλλα της «Φωνής», παρατηρούσα την νεώτερη Εκκλησιά της Παναγιάς. Αποτόλμημα σοδαρό αυτό των κατοίκων με την ευκαιρία τους συγχαιρούμε και τους ευχόμαστε γρήγορα να την εγκαινιάσουν. Ο νέος αυτός οίκος του Θεού είναι γερά και στέρεα θεμελιωμένος και κλυμένος με ισχυρομένη πελεκιτή πέτρα. Έχει όμως ακέδη πολλή δουλειά γιατί είναι

Το Ιερό αυτό λείψανο της χριστιανοσύνης που σμύνεται όπως προσαναφέρουμε στη μνήμη του Σωτήρα Χριστού τιμάται ιδιαίτερα από τους Ρωμαιοκώτες και τους Λαγκικώτες γενικότερα. Επειδή λόγω χώρου το αδούλευτο πρέπει να σταματήσει εδώ, υποσχόμαστε να επανέλθουμε στο Ρωμικό και στην καταγραφή των προβλημάτων του και των προοπτικών του για ανάπτυξη και πρόοδο.

A black and white photograph of a stone structure, possibly a tomb or a small shrine, with a prominent arched opening. The structure is built from rough-hewn stones and is surrounded by a low stone wall. The background is dark and indistinct.

Με χρήματα του Δημή- σσας στο Μοναστήρι αυτό.

Κύριε Διευθυντά της ΦΩ
ΝΗΣ, επιθυμώ να διορθώσω
και να μνημονεύσω όσους α
πό μη πληροφόρηση δεν ανέ
φερα στο προηγούμενο φύλ
λο όταν έγραφα για την ανα
καίμιση του παρεκκλησίου
του Αγίου Γεωργίου Πεντο
Αβραάμ Παπαδόπουλος. Πέ
ρον των όσων επωλύμων επι
φέραμε η προσφορά των κα
ταίκων Ξωριστινών ήταν ό
χι μόνον σημαντική, αλλά
καθαριστική για την τελειο
ποίηση όλων των εργασιών
του Αη — Γιώργη μας.

κόπουλος Δημ. 600, Τσιόκλος Δημ. 1.000, Γιαννάκης Θεοφάνης 2.000, Κόλλιας Βασ. 600, Μάρκου Ναπ. 1.200, Ιερώνας Τζιμάκης Νικ. 600, Κόλλιας Γιώργος Βασ. 1.000 Ζήκος Θεοδ. 1.000, Σκουλίγκας Κων. 2.000, Δημιακόπουλος Μιχ. 600, Γιαννάκης Π. 600, Ράδης Βασίλης 600, Σιούλας Ιωάννης 1.700, Κοκκίνης Χρήστος 1000, Ιερ. Κόντος Χριστ. 1000, Τσέλλικας Παν. 1.000, Γιαννάκης Ιωαν. 1.000, Δερδεμέλης Αριστ. 1.200, Ζαφείρης Νίκος 1.000, Αποστολάκης Λεων. 1.000, Τράσσης Βασ. 1.200, Τζίμας Ιωάννης Π. 1.000, Παπαναστασίου Αθ. 1.000 Σκουλίκας Βασ. 1.000, Ζήκος Αλεξ. 1.000, Τζίμας Αριστ. 1.000, Σκουλίκας Αλεξ. 1000, Παππάς Βασ. 1.000

Οι ιε ότοι ας δονήσουν τ
 χορδής της ψυχής κάθε νεο
 λληνα Λακκώτη, ώστε να αν
 λογιστεί την ευθύνη, το καθ
 ικον και την υποχρέωση πε
 έχουμε σ' αυτούς τους αφ
 νείς μάρτυρες.

Ο φορέας όπως είπαμε Η συνέχεια και το τέλος
δεν παρουσιάζει κανένα σύ στο επόμενο φύλλο.

Είκοσι χιλιόμετρα από τα Γιάννινα και στα γάργαρα νερά του Κεφαλόβρυσου στο Θεριακήσι λειτουργούν και πάλι οι νεροτριβές.